

Työ ja turva -osasto/AT, SS/ea

9.6.2020

Eduskunnan hallintovaliokunta

HaV@eduskunta.fi**HE 87/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta**

SAK pitää työllisyyden edistämisen kuntakokeilun toteuttamista kokonaisuutena kannatettavana.

Kohderyhmä ja työvoimapalveluiden kehittämistarve

Kuntakokeiluihin tulee mukaan merkittävä määrä kuntia ja työttömiä työnhakijoita. Hallituksen esityksessä kokeiluun sisällytetään mukaan kokeilukuntien Kelan peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea saavat sekä kaikki alle 30-vuotiaat, maahanmuuttajat ja vieraskieliset työttömät työnhakijat. Kohderyhmä on siis hyvin laaja.

Ansioapäivärahaa saavat eivät kuulu kokeilujen kohderyhmään edellä mainittuja erityisryhmiä lukuun ottamatta. SAK huomauttaa, että myös ansioturvaa saavilla työttömillä on erilaisia palvelutarpeita. Näin ollen on tärkeää kehittää kokeilun aikana myös heidän palveluitaan TE-toimistossa.

SAK kiirehtiikin TE-toimistojen palveluprosessin uudistamista ja tehostamista. Panostusta tarvitaan varsinkin työttömyyden alun palveluihin ja työkykypalveluihin. Näin voidaan nykyistä tehokkaammin estää työttömyyden pitkittyminen ja tunnistaa työkykyyn liittyvät ongelmat heti työttömyyden alussa. Työttömien palveluprosessin ja työllisyyspalveluiden palvelurakenne tulee ottaa kokonaisuutena mahdollisimman pian tarkasteluun.

Hallituksen esityksessä kokeiluihin on tulossa mukaan 20 aluetta, joihin kuuluu yhteensä 90 kuntaa. Mukana ovat lähes kaikki suurimmat kaupunkikeskukset. Kokeilua on vielä tarkoitus laajentaa nykyisestä. SAK pitää tärkeänä, että kokeilujen aikana valmistellaan pysyvää ratkaisua työllisyyspalveluiden järjestämisestä ja kuntien roolista tässä työssä. Pysyvän ratkaisun valmistelussa on huomioitava sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksen vaikutukset työllisyyspalveluiden järjestämiseen.

Viranomaisten yhteistyö Hallituksen esityksen luvussa *Yhteiskunnalliset vaikutukset* todetaan, että työttömyysetuutta hakevan voisi olla vaikea hahmottaa eri viranomaisten roolit nykyisessä työttömyysturvaprosessissa. Kokeilu ei nimittäin selkeyttäisi työttömyysturvaprosessia työttömyysetuuden hakijan eikä työttömyysetuuden maksajan näkökulmasta vaan työttömyysetuutta hakeva kokeilun alueen asiakas joutuisi asioimaan kolmen tahon eli kokeilun alueen, TE-toimiston ja työttömyysturvan maksajan kanssa.

Työ ja turva -osasto/AT/SS/ea

9.6.2020

Näin ollen SAK korostaa, että varsinkin näiden kolmen tahon tulee tehdä tiivistä yhteistyötä ja sovittaa omat prosessinsa ja neuvontansa niin, että asiakasta pystytään palvelemaan käytännön tasolla mahdollisimman paljon yhdeltä luukulta. Kuntakokeiluissa on erityisen tärkeää tiivis yhteistyö Kelan kanssa.

Kuntouttava työtoiminta Hallituksen esityksen yhteiskunnallisissa vaikutuksissa tuodaan esille, että Pirkanmaan vuosien 2017–2018 työllisyyden kuntakokeilussa työttömien ohjautuminen palveluiden osalta kohdentui etenkin kuntouttavan työtoimintaan ja työkokeiluihin. SAK korostaa, että Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta (HE 13/2020) tulee käsitellä ja saattaa voimaan kuntakokeilujen alkuun mennessä. Kuntouttava työtoiminta tulee alkavissa kuntakokeiluissa kohdentaa vain niille työttömille, jotka tarvitsevat tukea elämänhallintaansa. Muille kuin kohderyhmään kuuluville työttömille tulee tarjota ensisijaisesti työvälitystä, koulutusta ja muita palveluja.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot

Työvoimapolitiittinen asiantuntija Alli Tiensuu, alli.tiensuu@sak.fi ja johtaja Saana Siekkinen, saana.siekkinen@sak.fi